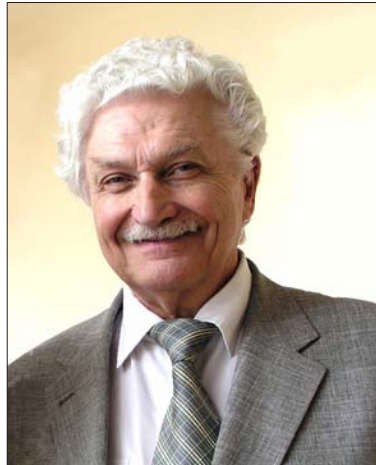

Петро КОНОНЕНКО,

академік НАН України,
доктор філологічних наук,
професор, директор Національного
науково-дослідного
інституту українознавства:

– Кожен народ, якщо він хоче знати свою історію, етапи її розвитку, повинен не послуговуватися вигаданими версіями і так званими фактами, а спиратися на архівні джерела. Які вони? Серед тих, що залишилися з найдавніших часів, – “Повість минулих літ», “Літопис Аскольда “. Потім – козацькі літописи. Уявіть собі: якби в нас не було таких матеріалів, якби, не дай, Боже, не збереглося повчання Володимира Мономаха дітям або Києво-Печерського патерика, ми були б безпорадними перед світом. Нам щось би вигадували і підкидали, а ми не знали б, як цьому заперечити. То – історія. Буває історія окремого роду, племені, цілої держави. Бувають і архіви різного напрямку: мовознавчі, філософські, історіософські, археологічні... Це – те, що лишає історія, як свідчення про окремі події або ж значущі процеси. Архіви й уся архівна справа свідчать про міру культури кожної держави і суспільства, кожної, особливо елітної, інтелігентської верстви. Тому збереження архівів – надзвичайно необхідна справа. Ось ми вшановуємо Олександра Довженка, а значна частина документів про його життя і творчість перебуває в Москві. Ми намагаємося дійти до них, але нам не хочуть їх надавати. Так само ми досі змагаємося, якою була справжня Переяславська угода. Нам кажуть: ось такою. А ми кажемо, що до 23 статей Богдана Хмельницького із 11 чи 13 статей з Москви. А Московський варіант – лише з 11 чи 13 статей, духом своїм суперечить статтям Угоди, складеної керівництвом Гетьманської держави. Далі фальсифікації все поширювалися, зокрема щодо суверенітету України та зазіхань московської, налаштованої на імперську перспективу, еліти. Отже, був би документ, були б архівні матеріали – усі ці проблеми вирішувалися б швидше. Ми сьогодні дискутуємо про церковні справи. Так ось у літописі Аскольда зазначено, що у 870 році Аскольд і Дир взяли Константинополь, уклали надзвичайно важливу угоду, а потім імператор Візантійський запропонував запровадити християнство. Аскольд питає, а що це таке? Потім прийняв християнство, повернувся в Київ й охрестив Київську Русь. Володимир Великий надав релігії статус офіційної з огляду на політичну ситуацію. А тоді, у 860 році, Константинополь прислав свого єпископа. Ми мали кафедру і у нас була держава зі своєю церквою та канонізованою релігією. Тому архіви – це голос історії, правдивий голос, без якого не буває правдивої історії.